

A Fővárosi Ítéltábla a Csépany Ügyvédi Iroda (**felperesi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Csépany Gergely ügyvéd) által képviselt **felperes (felperes címe)** felperesnek az Ifj. dr. Sallay József Ügyvédi Iroda (**alperesi képviselő címe**, ügyintéző: ifj. dr. Sallay József ügyvéd) által képviselt **alperes (alperes címe)** alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. május 10. napján kelt 32.G.43.152/2016/13. számú ítélete ellen a felperes által 14. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A felperes fellebbezési eljárási költségét 2.500.000.- (kétmillió-ötszázezer) Ft illetékben és 200.000.- (kétszázezer) Ft+áfa ügyvédi munkadíjban, az alperes fellebbezési eljárási költségét 200.000.- (kétszázezer) Ft ügyvédi munkadíjban állapítja meg.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 2.274.000 Ft perköltséget.

Az ítélet indokolása szerint a felperes keresetében 41.265.000 Ft vállalkozói díj és annak kamatai, továbbá 4.218.305 Ft kártérítés és annak kamatai megfizetésére, valamint a perköltség viselésére kérte az alperes kötelezését.

A felperesnek a per során tett tényelődása szerint a felek között 2015. július 29-én megbízással vegyes vállalkozási szerződés jött létre azzal, hogy az alperes elfogadta a felperes 2015. július 28-ai ajánlatát, amit F/10. alatt csatolt az iratokhoz. Az ajánlat elfogadása alkalmával jelen volt a **cím 1 D.G.** és **H.I.** is. Az 1/F/I. alatti megállapodáson csak azért szerepel szerződő félként a **B.V. Kft.**, mert ez volt az alperesi ügyvezetés kívánsága. A két cég - az alperes, illetve a **B.V. Kft.** - tulajdonosi háttere megegyező. A felperes - saját előadása szerint - a szerződéskötést megelőző tárgyalásokat is az alperessel folytatta. Arra hivatkozott, hogy 2015. február 18-án megbeszélés folyt a felek között, ekkor az alperes részéről **B.A.** ügyvezető, **F.K.** értékesítési és marketing igazgató, **S.H.** és **F.Z.** voltak jelen, míg a felperes részéről **H.I.** ügyvezető, **B.M.** és **D.G.**. Ekkor született megállapodás arra nézve, hogy 2015. február 25-én az alperes **cím 3** irodájában workshop keretében a felperes bemutatót tart és ott az F/9. alatti prezentációt mutatja be. Ennek a célja a felek közötti együttműködés feltételeinek a meghatározása volt. A workshopon megjelent a felperes részéről **H.I.** ügyvezető és **D.G.**. Az alperes részéről pedig **B.A.** és **F.K.**. Jelent volt még ugyancsak az alperes képviselőjében **S.H.**, **F.Z.**, részt vett a megbeszélésen **R.K.**, a **B.V. Kft.** részéről, továbbá **G.P.** és **S.G.**. 2015. március 19-én a felperes az alperes irodájában, **cím 2** tartott prezentációt, ahol ugyanazok a személyek voltak jelent, mint a **cím 3** prezentáción, valamint részt vett **B.A.** és **B.Cs.** is ezen a megbeszélésen. Ennek a tárgya a jövőbeni felperesi szolgáltatások költségvetésének az áttekintése volt. Mindezeket követte 2015. július 29-én szerződés létrejötte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy közte és a felperes között nem jött létre szerződéses jogviszony, a felperes által hivatkozott szerződés másik alanya a **B.V. B. és K. Kft.** volt.

A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján az elsőfokú bíróság a keresetet alaptalannak találta.

Annak elbírálása során a Ptk. 6:5. § (1) és (2) bekezdéséből indult ki, e szerint ugyanis a jelenlévők között tett jognyilatkozat nyomban hatályossá válik. Jelenlévők között tett a jognyilatkozat, ha a jognyilatkozat tartamáról a címzett annak megtételével egyidejűleg tudomást szerez. Távollévők között tett jognyilatkozat a címzethez való megérkezéssel válik hatályossá az előbb hivatkozott jogszabályi rendelkezés szerint.

Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a felperest terhelte a bizonyítás a körben, hogy a vállalkozási szerződés létrejött, valamint, hogy mi volt annak a tartalma. Azt is bizonyítania kellett a felperesnek, hogy az ajánlatát az alperesnek megküldte, aki azt elfogadta. Mindezek bizonyítására alkalmatlan volt a peres iratokhoz F/22. alatt csatolt e-mail, az F/10. alatt csatolt irat pedig nem tekinthető ajánlatnak, így a szerződés létrejöttét és annak tartalmát ez sem bizonyítja. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontja az volt, hogy a felajánlott tanúbizonyítás is alkalmatlan a felperest terhelő bizonyítási kötelezettség teljesítésére és utalt arra is, hogy az alperes és a **B.V. Kft.** tulajdonosi körének azonossága is közömbös a perbeli igény elbírálása szempontjából. Mindezek folytán a felperes a 8. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt bírósági felhívásnak nem tett eleget, nem bizonyította a felek közötti jogviszony fennálltát, ezért a keresetet el kellett utasítani.

A perköltségről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján döntött azzal, hogy az alperest megillető ügyvédi munkadíj mértékét mérlegeléssel a pertárgyérték 5%-ában állapította meg.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását kérte.

Állította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása érdekében a szükséges bizonyítást a perben nem folytatta le, így ítélete érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

Arra hivatkozott, hogy az alperes passzív perbeli legitimációját bizonyítja a peres iratok közt rendelkezésre álló és általa becsatolt dokumentáció és annak további bizonyítására alkalmas a felajánlott tanúk kihallgatása is. E körben a Fővárosi Ítéltábla Gf.40.161/2013/4. szám alatti ítéletében kifejtettekre utalt. Álláspontja szerint mulasztott az elsőfokú bíróság, amikor nem hívta fel a felperes figyelmét, hogy igényét nem a megfelelő alperessel szemben érvényesíti, ez pedig lényeges eljárási szabálysértés, ami az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezésére ad alapot. E körben a 10/2010. (XI.8) KK véleményben írtakra, valamint az EBH 2008.1877. eseti döntésben kifejtettekre utalt. Állította tévesen értékelte az elsőfokú bíróság az F/22. alatt csatolt e-mailt, ugyanis ez azt valószínűsíti, hogy a tanúkihallgatás alkalmas a szerződés létrejöttének a bizonyítására.

Fellebbezési kérelme indokaként hivatkozott a Ptk. 6:5. § (1) bekezdésére, továbbá a 6:63. § (1) bekezdésére, ugyanis ezek alapján megállapítható, hogy a felek között a szerződés 2015. április 28-án létrejött. A peres iratokhoz F/4. sorszám alatt csatolta a számláit, amik szintén igazolják a szerződéses jogviszony létét. Arra is hivatkozott a felperes, hogy a Ptk. 6:67. § (3) bekezdésének a rendelkezésére figyelemmel az által írásba foglalt tartalommal a szerződés létrejött, mivel az alperes a felperes által megküldött írásba foglalt szerződést nem kifogásolta. Kiemelte, hogy a Ptk. 6:4. § (2) bekezdése alapján nincs kötelező írásbeliség a perbeli szerződést illetően, így ezen oknál fogva is mulasztott az elsőfokú bíróság, amikor a tanúkihallgatást mellőzte.

Indokolatlannak tartotta az elsőfokú bíróság által megállapított mértékű ügyvédi munkadíjat, így kérte annak a mérséklését is.

Az alperes a fellebbezéssel szemben az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Álláspontja szerint a perbeli legitimáció hiányával kapcsolatos kifogására tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan utasította el a keresetet. Kiemelte, hogy az elsőfokú per iratai között szereplő 8. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyv 2. és 8. bekezdéséből megállapíthatóan az elsőfokú bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatási kötelezettségének maradéktalanul eleget tett, a felperes részéről azonban a jogviszony bizonyítása elmaradt, ezért is helytálló az elsőfokú bíróság döntése. Kiemelte azt is, hogy a felperes a keresetet is többször módosította, a becsatolt iratokra is figyelemmel a tanúbizonyításnak nem lett volna eredménye, ezért azt helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság.

A perköltséget illetően is kérte az elsőfokú ítélet helybenhagyását. Állította, hogy az EBH 2008. 1877. számon közzétett eseti döntés sajtó helyreigazítási perben hozott döntés, ami különleges eljárás, így a perben nem irányadóak az ott kifejtettek.

A fellebbezés alapos.

Az elsőfokú bíróság döntése érdemben nem volt felülbírálható a következő miatt.

Abban helytálló az elsőfokú bíróság álláspontja, hogy a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján nem állapítható meg, hogy a felek között a felperes által állított megbízással vegyes vállalkozási szerződés létrejött.

Tévedett azonban, amikor a jogviszony létrejöttére és tartalmára a felperes által felajánlott tanúbizonyítást mellőzte.

A felperes 4. sorszám alatti keresetmódosításában előadta, hogy 2015. április 28-án a **cím 1** személyes találkozóra kerül sor, ahol mindkét peres fél képviselőjében cégvezető, illetve egyéb feladatot ellátó alkalmazott jelen volt és hivatkozott arra is, hogy ezen a megbeszélésen megegyeztek a felperes által adott ajánlat tartalmában és abban, hogy ez alapján a megbízási szerződés megszövegezésére is sor kerül. Ezzel a felperes lényegében arra hivatkozott, hogy 2015. április 28-án, szóban a felek között megállapodás jött létre. Ezt erősítette meg a felperes 8. sorszám alatti tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata, ami szerint „szóban történt az ajánlat elfogadása az akkor jelenlévő alperesek részéről”. Az nem volt a perben vitatott, hogy a felek részéről a szerződés aláírására nem került sor. Olyan perbeli előadást, hogy a felek között szóban megállapodás született, csupán okiratokkal nem minden esetben lehet kétséget kizáróan bizonyítani. Ilyen esetben a tanúbizonyítás mellőzésére alappal nem kerülhet sor.

A Pp. 3. § (5) bekezdése a polgári perben a szabad bizonyítás elvét rögzíti, amiből az is következik, hogy egyetlen bizonyítéknak sincs súlyozott, a többi bizonyítékhoz képest eltérő bizonyító ereje. Ezt juttatja kifejezésre a törvénynek az a rendelkezése, ami szerint a bíróság a polgári perben alakszerű bizonyítási szabályokhoz, a bizonyítást meghatározott módjához vagy meghatározott bizonyító eszközök alkalmazásához nincs kötve, szabadon felhasználhatja a felek előadásait, valamint felhasználhat minden egyéb bizonyítékot, amely a tényállás felderítésére alkalmas.

Az tény, hogy a Pp. 3. § (4) bekezdése szerint a felajánlott bizonyítást a bíróság mellőzheti. A mellőzés jogszerűségéhez azonban a törvény feltételül szabja azt, hogy a bizonyítás elrendelése a jogvita elbírálása szempontjából közömbös legyen, illetve köteles a bíróság a bizonyítást mellőzni, ha az indítványt a fél neki felróható okból elkésetten, vagy egyébként a jóhiszemű pervittel össze nem egyeztethető módon terjesztette elő.

A perbeli esetben azonban egyik feltétel sem áll fenn. A felperes által állított szóbeli megállapodás létrejötte és tartalma bizonyítására felajánlott tanúkihallgatás mellőzésének ekként nem volt helye. Az elsőfokú bíróság tehát az eljárás lényeges szabályainak megsértésével hozta meg ítéletét, ami éppen ezen mulasztás okán nem felel meg a Pp. 221. § (1) bekezdésében írt követelménynek,

ugyanis nem tartalmazza a bíróság által megállapított tényállást, mivel a bíróság a szükséges terjedelmű bizonyítási eljárás lefolytatásának mellőzésével döntött a perben.

Az eljárási szabálysértés jellegének és súlyának, valamint az érdemi döntésre gyakorolt hatásának, továbbá a másodfokú eljárásban való orvoslás lehetetlenségének a figyelembevételével [1/2004.(VI.30.) PK vélemény 1. pont] a másodfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy az elsőfokú eljárás megismétlése elengedhetetlen, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban tehát mindenekelőtt a felperes által felajánlott bizonyítást kell lefolytatni. A bizonyítás eredményéhez képest lehet dönteni az alperes érdemi ellenkérelmében hivatkozottakról, nevezetesen arról, hogy az alperes passzív perbeli legitimációval rendelkezik-e, vagy sem.

Értékelni kell a felperesnek azt a tényelőadását is, hogy a perbeli időszakot megelőzően történt a részére teljesítés. Ebben a körben nyilatkoznia kell az alperest, hogy vitatja-e a felperes ezzel kapcsolatos állítását, amennyiben igen, fel kell hívnia a felperest a Pp. 3. § (3) bekezdésében foglaltak szerint annak bizonyítására, hogy az alperes részéről az általa állított részteljesítés megtörtént. Vizsgálni kell, hogy a részteljesítésre mely időszakban, milyen felperesi tevékenység ellentételezéseként került sor. A tényállás megállapítása során nyilvánvalóan értékelni kell mindezek eredményét is.

Mivel nem állt rendelkezésre olyan peradat, ami alapján a per érdemét illetően bármilyen iránymutatás adható lenne, ezért ezt a másodfokú bíróság mellőzte.

Az elsőfokú bíróság ítéletének a hatályon kívül helyezése folytán a másodfokú bíróság a felek fellebbezési eljárási költségét a Pp. 252. § (4) bekezdése alapján csupán megállapította, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell az eljárást befejező határozatában rendelkeznie.

A fellebbezési eljárásban az ügyvédi munkadíj összegét a másodfokú bíróság a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3.§ (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg, értékelve a fellebbezési eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységet és a fellebbezési pertárgyértéket is.

Budapest, 2018. január 12.

Dr. Pestovics Ilona s.k.
a tanács elnöke

Takácsné dr. Kükáló Judit s.k.
előadó bírő

Dr. Darákné dr. Nagy Szilvia s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírósági tisztviselő